

۲۱- ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی را نام ببرید.

سوال های متن درس هشتم- وزن شعر فارسی (فنون ۱)

۱- وزن چیست؟

۲- عروض چیست؟

۳- واحد وزن در شعر فارسی چیست؟

۴- خط عروضی را تعریف کنید.

۵- در نوشتن شعر به خط عروضی رعایت چه نکاتی لازم است؟

۶- تقطیع هجایی چیست؟

۷- برای تقطیع هجایی به چه نکاتی باید توجه کرد؟

۸- مصوّت بلند از نظر کشش آوایی چگونه است؟

۹- ابیات زیر را تقطیع هجایی کنید.

الف) هر دم از این باغ بری می رسد تازه تر از تازه تری می رسد

ب) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی ز بامی که برخاست مشکل نشیند

۲۲- تاریخ بیهقی / قابوس نامه / سفرنامه ناصر خسرو / سیاست نامه / کیمیای سعادت / کشف
المحجوب

پاسخ نامه سوال های متن - درس هشتم (فنون ۱)

۱- نظمی بر مبنای کمیت هجاها یا چینش هماهنگ هجاهای کوتاه و بلند

۲- علمی که قواعد وزن شعر و طبقه بندی وزن ها را از جنبه نظری و عملی تعیین می کند.

۳- مصراع

۴- شعر را همان گونه که می خوانیم یا می شنویم، بنویسیم.

۵- (۱) حذف همزه مانند: «طاعت آن» با حذف همزه می نویسیم «طاعتان» / «پیش آر» با حذف

همزه می نویسیم «پیشار» (۲) حرکت مصوت های کوتاه گذاشته شود

(۳) کلمات هر گونه که تلفظ می شوند نوشته شود مانند: تو = ت / دو = د / من و او = مَن او

(۴) حذف حروفی که در خط هست اما در تلفظ نمی آید مانند: چه = چ / که = ک / خواب = خاب /

خویش = خیش (۵)

حرف مشدد دوبار نوشته می شود. درنده = دَر / رَن / اِد

۶- قطعه قطعه کردن شعر به هجاها و ارکان عروضی

۷- جداسازی هجاهای شعر / مشخص کردن مرز هجا با خط عمودی / وجود هجا به تعداد مصوت

ها / تقسیم هجای کشیده - U به هجای بلند - و هجای کوتاه U / نوشتن علامت هجا / حذف ن

ساکن بعد از مصوت بلند آ و ی (یا) مصوت بلند پیش از ن ساکن کوتاه به حساب می آید مانند نان

۸- مصوت بلند از نظر کشش آوایی دو حرف به شمار می آید.

۹- الف) حذف همزه

هَر	دَ	مَ	زین	با	غ	بَ	ری	می	رِ	سَد
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-
تا	زِ	تَ	رَز	تا	زِ	تَ	ری	می	رِ	سَد

حذف همزه

(ب)

مَ	رَن	جان	دِ	لَم	را	کِ	این	مَر	غِ	وَح	شی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-
زِ	با	می	کِ	بَر	خا	ست	مُش	کِل	نِ	شی	نَد

پاسخ نامه سوال های متن - درس نهم (فنون ۱)

۱- تقابل سجع های متوازن یا متوازی در دو یا چند جمله است که به هماهنگی می انجامد. بله موازنه در نثر هم دیده می شود.

۲-

دل به امید روی او همدم جان نمی شود به جز «کوی» و «روی» همه کلمات متوازن متوازن متوازی متوازن متوازن متوازن سجع متوازن دارند.

جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند موازنه

در بدایت بند و چاه بود فقط «بند» و «تخت» سجع متوازن دارد.

موازنه

متوازن متوازی

در نهایت تخت و گاه بود

۳- موازنه ای است که همه سجع های آن متوازی باشد.

۴- ای منور به تو نجوم جمال همه سجع ها متوازی است بنابراین

متوازی متوازی متوازی ترصیع است. ارزش موسیقایی آن

ای مقرر به تو رسوم کمال هم بیشتر است.

پاسخ نامه سوال های متن - درس دهم (فنون ۱)

۱- شرق و شمال شرق یعنی ماوراءالنهر، خراسان، سیستان